

—
Верховний
Суд

Аналіз стану
здійснення правосуддя
адміністративними судами
у 2024 році

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

ЗМІСТ

1. Здійснення правосуддя місцевими адміністративними судами	3
1.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів місцевих адміністративних судів	3
1.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами	11
2. Здійснення правосуддя апеляційними адміністративними судами	17
2.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів апеляційних адміністративних судів	17
2.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами	22
3. Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду	27
3.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді	27
3.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанцій	29
3.3. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції	36
4. Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду	43

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

1. Здійснення правосуддя місцевими адміністративними судами

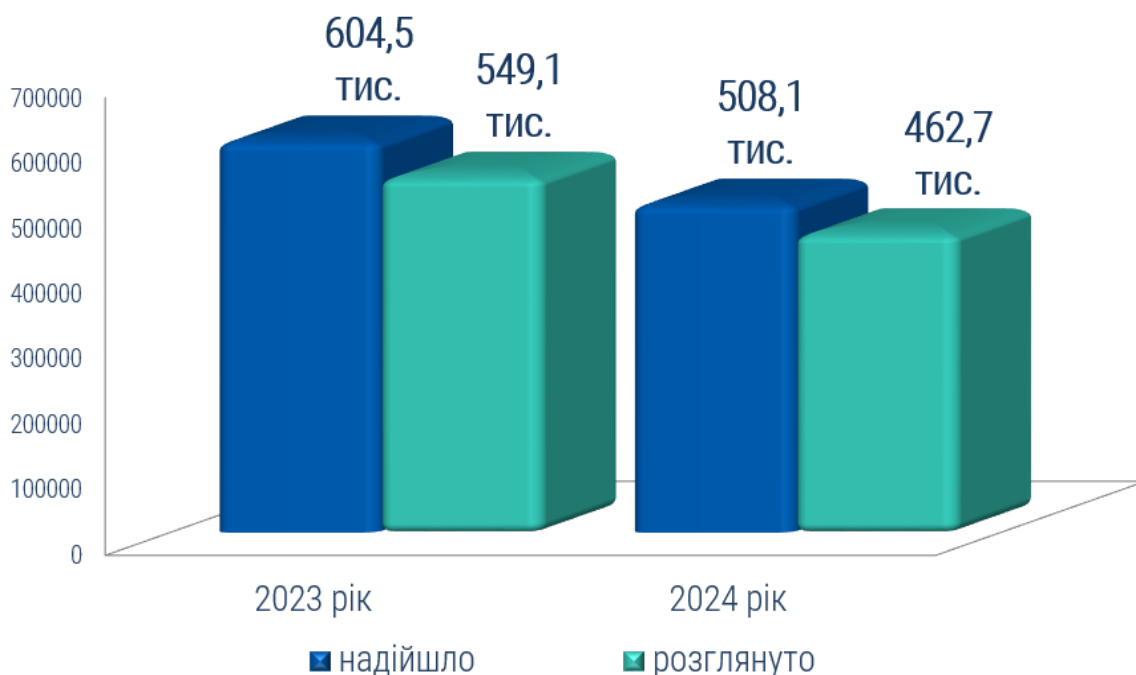
1.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів місцевих адміністративних судів

За даними статистичної звітності¹, упродовж 2024 року до місцевих адміністративних судів надійшли в кількості **508 060** одиниць позовні заяви, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, заяви про забезпечення доказів, про забезпечення доказів позову до подання позовної заяви, про відновлення втраченого судового провадження, звернення, клопотання, подання, заяви, зокрема подані в порядку виконання судових рішень, судові доручення, заяви про відвід судді (далі – матеріали) проти 604 499 справ і матеріалів, що надійшли у 2023 році (-16 %).

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами у 2023–2024 роках відображено на гістограмі 1.

Гістограма 1

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами у 2023–2024 роках

¹ Без урахування звітності місцевих загальних судів Луганської області та Херсонського окружного адміністративного суду

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

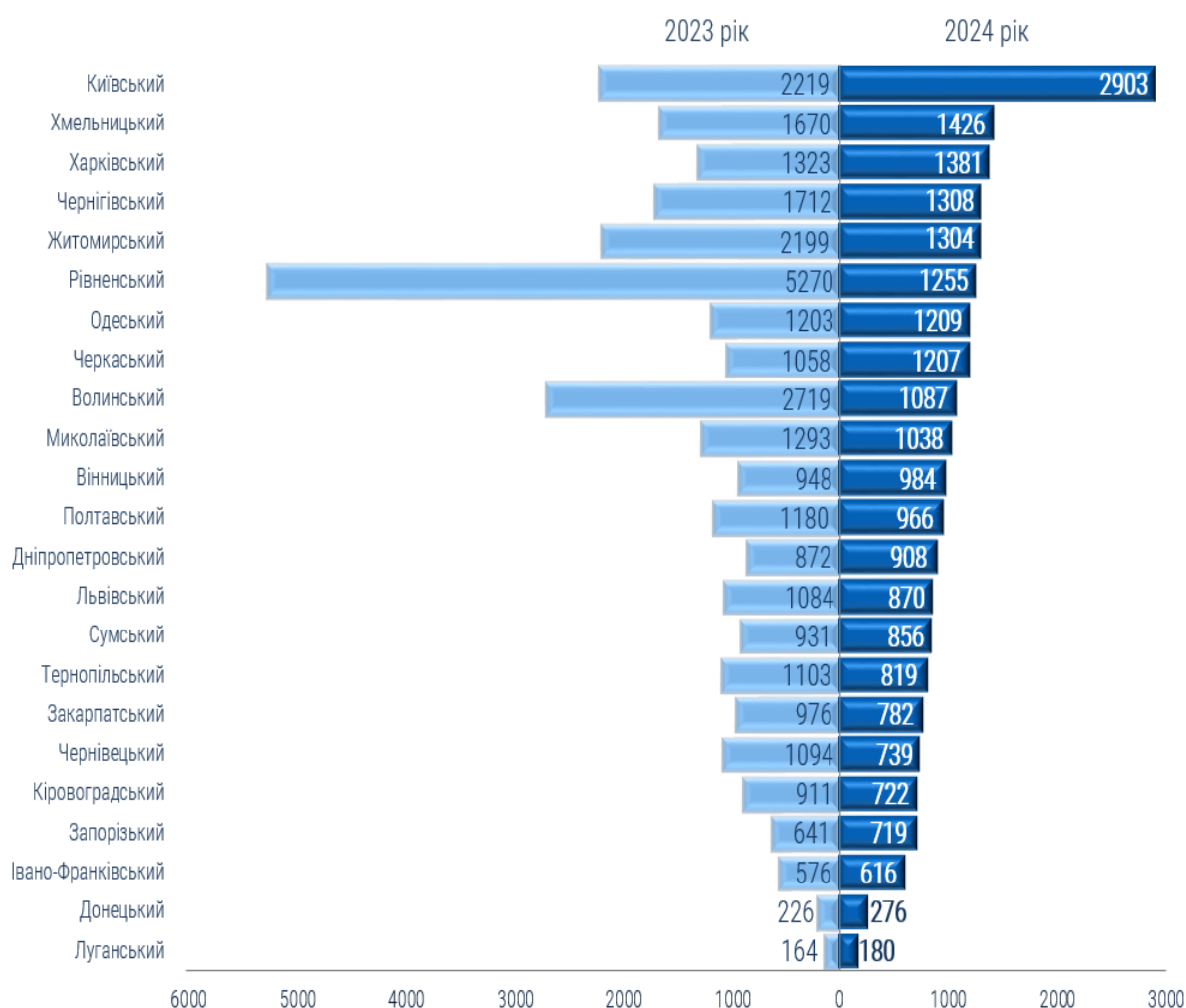
Показник надходження справ і матеріалів до окружних адміністративних судів зменшився з 580 386 до **481 432** одиниць (-17 %).

Середня кількість справ і матеріалів, що надійшли на розгляд у звітному періоді, у розрахунку на одного суддю окружного адміністративного суду становила **1042** одиниці проти 1259 одиниць у 2023 році.

Однак аналіз цього показника в розрізі окружних адміністративних судів показує значні відхилення від середнього показника, які наглядно можна побачити на **гістограмі 2**.

Гістограма 2

Середній показник надходження справ і матеріалів на розгляд одного судді окружного адміністративного суду у 2023–2024 роках

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

З наведених у гістограмі 2 даних убачається перевищення у **2,8** раза показника середнього надходження справ і матеріалів у Київському окружному адміністративному суді (**2903**), який порівняно з 2023 роком **збільшився на 31 %** (2219).

Також значний середній показник надходження справ і матеріалів у розрахунку на одного суддю спостерігається у Хмельницькому (**1426**), Харківському (**1381**), Чернігівському (**1308**) та Житомирському (**1304**) окружних адміністративних судах, який **в 1,3** раза перевищив середній показник. Порівняно з 2023 роком у звітному періоді показники Хмельницького, Чернігівського та Житомирського окружних адміністративних судів **зменшилися** відповідно на **15, 24 і 41 %**. Показник Харківського окружного адміністративного суду порівняно з 2023 роком **збільшився на 4 %**.

Найменший середній показник надходження справ і матеріалів на розгляд до одного судді спостерігається в Луганському (**180**) та Донецькому (**276**) окружних адміністративних судах. Показники цих судів відповідно в **5,8 і 3,8** раза **менші** за середній показник. У 2023 році середні показники надходження справ і матеріалів цих судів також були найменшими та становили 164 і 226 одиниць відповідно.

Серед матеріалів, що надійшли до місцевих адміністративних судів, домінують позовні заяви й адміністративні справи. Їх кількість становить **463 066** одиниць (**91 %**). У 2023 році їх кількість становила 519 152 одиниці (86 %). З них до окружних адміністративних судів надійшло **437 500** позовних заяв і справ (**91 %**) проти 496 699 (86 %).

У досліджуваному періоді обсяг позовних заяв та адміністративних справ, що підлягав розподілу за категоріями адміністративних справ, становив **463 066** одиниць. Це – позовні заяви, подані безпосередньо суб'єктами звернення до судів, і ті, які надійшли до судів після відкриття провадження. Превалювання цього показника в структурі дозволяє виявити основні тенденції надходження позовних заяв і справ у розрізі категорій.

Для аналізу цих даних звернемося до **гістограми 3**.

Показники надходження позовних заяв і справ до місцевих адміністративних судів за категоріями у 2023–2024 роках

Аналіз показників надходження позовних заяв та адміністративних справ за категоріями показав, що **63 %** позовних заяв і справ, які надійшли до місцевих адміністративних судів, становили справи зі спорів, що виникають у соціальній сфері. У 2023 році частка таких справ становила 71 %. Позовні заяви й справи, що стосувалися публічної служби, становили **12 %** проти 8 % позовних заяв і справ у 2023 році. Питома вага позовних заяв і справ податкової сфери становила **10 %** (9 % – у 2023 році) та позовних заяв і справ щодо забезпечення громадського порядку, національної безпеки та оборони України – **6 %** проти 5 % у 2023 році.

Питома вага позовних заяв і справ інших категорій коливалася в межах від 1 до 3 %.

Серед загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли до судів (**508 060**), після позовних заяв та адміністративних справ другим за чисельністю видом звернень до місцевих адміністративних судів є заяви, подання, клопотання, подані в порядку виконання судових рішень. У 2024 році подано **29 044 (6 %)** заяви проти 77 647 (13 %) таких заяв у 2023 році. З них до окружних

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

адміністративних судів надійшло **28 363**, або **6 %** таких документів, проти 76 519 (13 %) одиниць у 2023 році.

Крім цього, до місцевих адміністративних судів надійшло **989** заяв про забезпечення доказів, про забезпечення позову до подання позовної заяви та про відновлення втраченого судового провадження проти 592 одиниць у 2023 році. В окружних адміністративних судах цей показник становив **951** заяву, у 2023 році – 540.

Серед загальної кількості звернень, що надійшли до місцевих адміністративних судів, у 2024 році частина інших матеріалів була невеликою, зокрема:

741 заява про відвід судді проти 532 заяв у 2023 році. З них **673** заяви надійшло до окружних адміністративних судів проти 471 заяви в попередньому році;

445 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами проти 554 заяв у 2023 році. З них **421** заява надійшла до окружних адміністративних судів проти 504 заяв у 2023 році;

19 судових доручень проти 41 доручення у 2023 році. В окружних адміністративних судах цей показник становив **11** одиниць, у 2023 році – 6.

З урахуванням нерозглянутих справ і матеріалів на початок звітного періоду на розгляді місцевих адміністративних судів перебувало **640 669** справ і матеріалів проти 694 528 одиниць у 2023 році. З них **607 274** справи та матеріали, предметно підсудних окружним адміністративним судам, проти 662 937 одиниць у 2023 році.

Отже, у звітному періоді кількість справ і матеріалів, що перебувала на розгляді місцевих адміністративних судів, **зменшилася на 8 %** порівняно з 2023 роком.

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітний період, у розрахунку на одного суддю окружного адміністративного суду становила **1314** одиниць проти 1438 одиниць у 2023 році.

Упродовж звітного періоду місцеві адміністративні суди розглянули **462 731** справу та матеріали, або **72 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 549 126 (79 %) справ і матеріалів у 2023 році. З них окружні адміністративні суди розглянули **438 597** справ і матеріалів (**72 %**) проти 524 906 (79 %).

Середня кількість розглянутих справ і матеріалів одним суддею окружного адміністративного суду становила **949** одиниць проти 1139 справ і матеріалів у 2023 році.

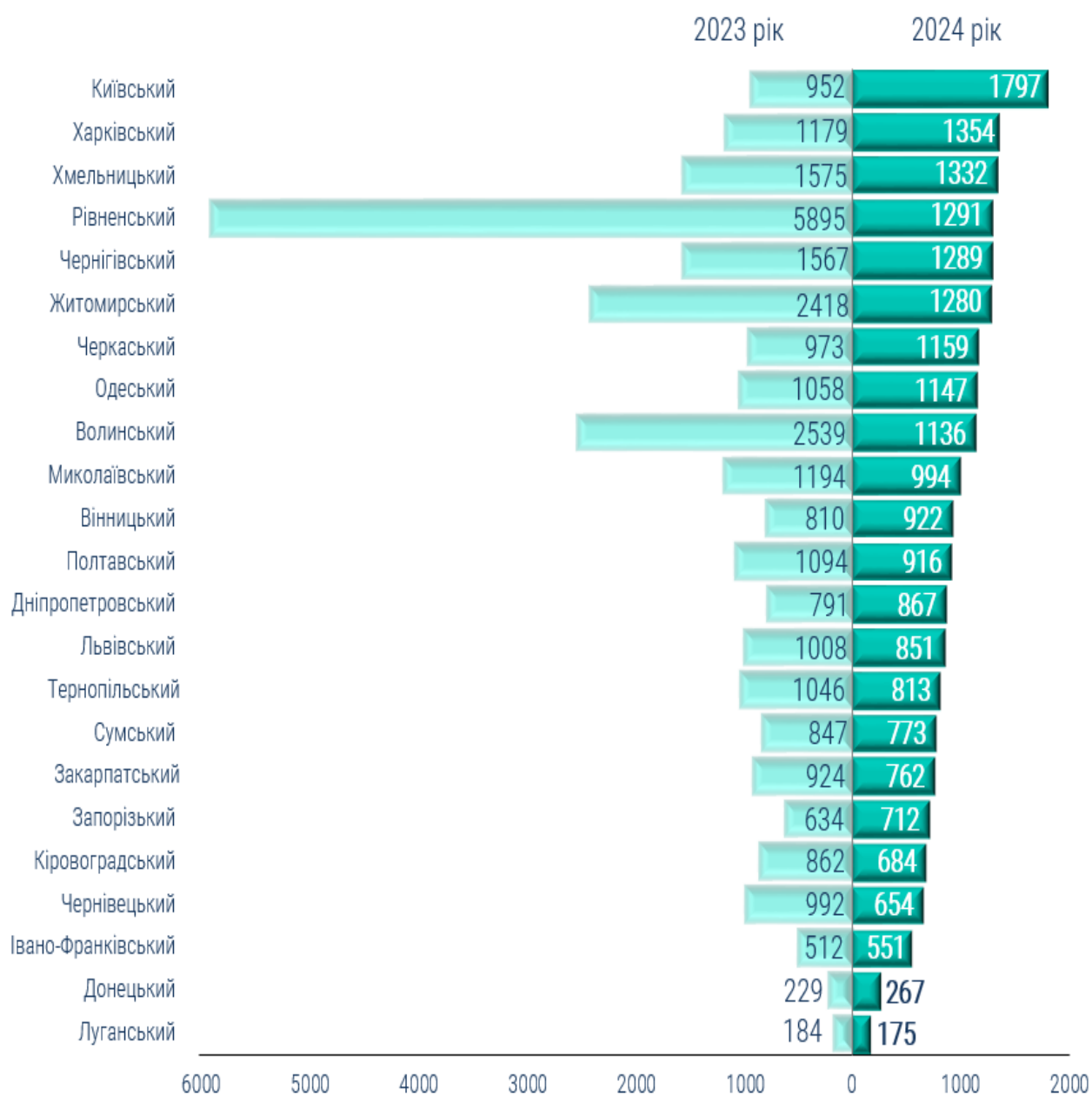
Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Аналіз середніх показників розгляду справ і матеріалів у розрізі окружних адміністративних судів показує, що такий показник є найбільшим у судах із найбільшим середнім показником їх надходження.

Наглядно це можна побачити на **гістограмі 4**.

Гістограма 4

Середній показник розгляду справ і матеріалів одним суддею окружного адміністративного суду у 2023–2024 роках

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

У звітному періоді на розгляд однієї справи суддя окружного адміністративного суду в середньому витрачав **97** днів, у 2023 році – 79 днів.

Одним з об'єктивних показників, який дає можливість оцінити, наскільки успішно суд працює над розглядом справ, є показник відсотка розгляду справ, методика розрахунку якого затверджена рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 № 28 відповідно до Системи оцінювання роботи суду: стандарти, критерії, показники та методи (СОРС).

Оцінювання судів у цій частині здійснюється за такими критеріями:

- 84 % і нижче – тривожний показник;
- 85–95 % – насторожуючий показник;
- 96–102 % – нейтральний показник;
- 103 % і більше – передова практика.

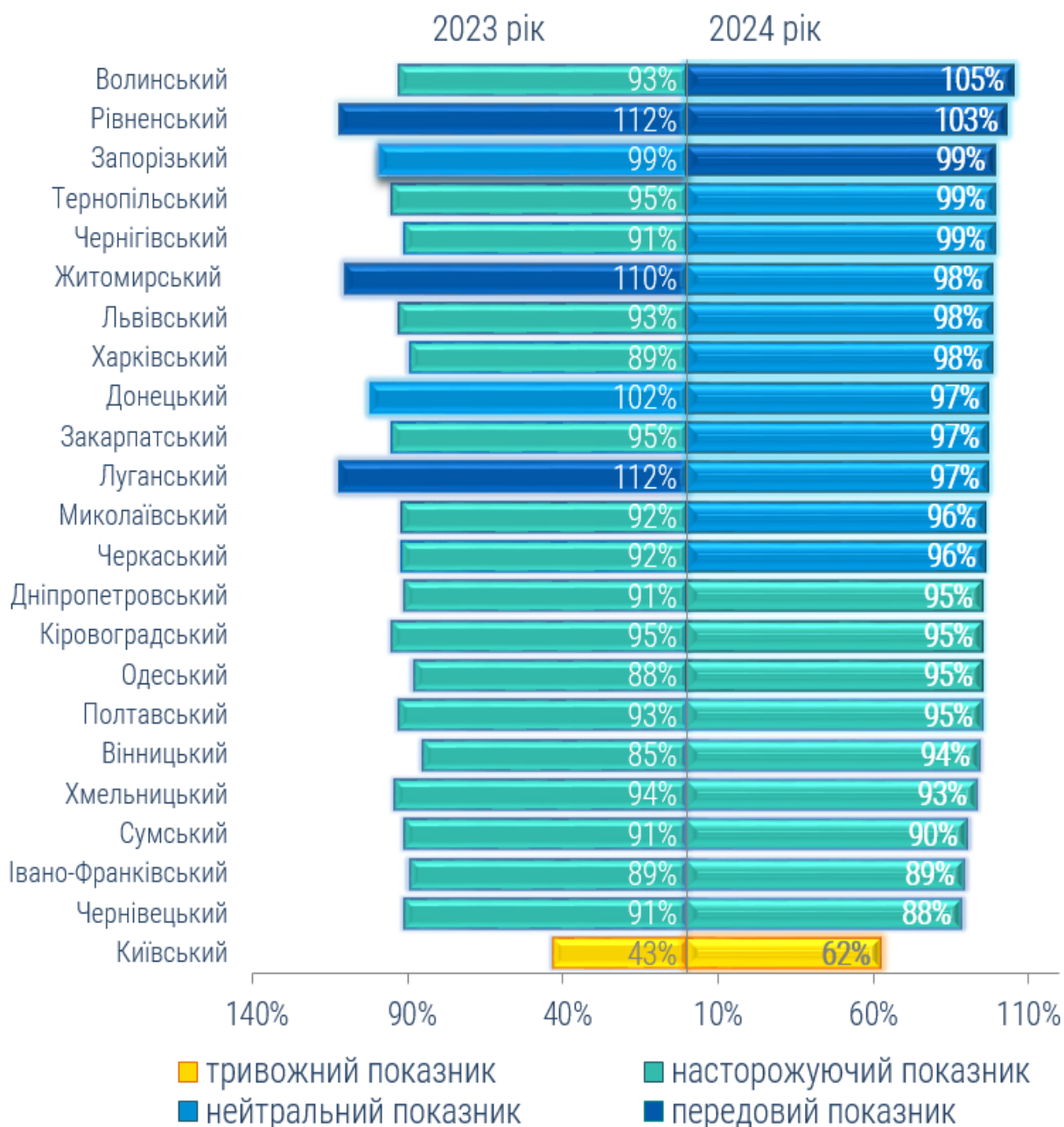
Рекомендованим стандартом цього показника є рівень 96–103 %, тобто від нижчого нейтрального значення до початкових значень передової практики.

У 2024 році показник відсотка розгляду справ окружних адміністративних судів був насторожуючим і становив **91 %**, що майже відповідає аналогічному показнику 2023 року (90 %). Насторожуючий показник відсотка розгляду справ упродовж двох звітних періодів поспіль свідчить про тенденцію до накопичення нерозглянутих справ і матеріалів в окружних адміністративних судах.

Цей показник у розрізі окружних адміністративних судів наведено на гістограмі 5.

Гістограма 5

Відсоток розгляду справ окружними адміністративними судами у 2023–2024 роках

На 1 січня 2025 року в місцевих адміністративних судах не розглянуто 177 938 (28 %) справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 145 402 таких справ і матеріалів, або 21 %, у 2023 році.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

На 1 січня 2025 року в окружних адміністративних судах залишилися неvirішеними **168 677** справ і матеріалів (**28 %**) проти 138 031 одиниці, або 21 %, у 2023 році.

Також на 1 січня 2025 року не вирішено:

156 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або **26 %** заяв, що перебували на розгляді, проти 162 заяв, або 24 %, у 2023 році;

2955 клопотань, подань, заяв, подань у порядку виконання судових рішень, або **9 %** матеріалів, що перебували на розгляді, проти 3304 (4 %) одиниць у 2023 році;

26 заяв про забезпечення доказів, про забезпечення позову до подання позовної заяви та про відновлення втраченого судового провадження, або **3 %**. У 2023 році не розглянуто 36 таких матеріалів, або 6 %;

2 судових доручення проти 1 доручення у 2023 році;

16 заяв про відвід судді проти 19 одиниць у 2023 році.

1.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами

Як уже було зазначено, у 2024 році загальна кількість розглянутих місцевими адміністративними судами справ і матеріалів становила **462 731** одиницю проти 549 126 одиниць у 2023 році.

Відносний показник розглянутих справ і матеріалів, у яких вимоги заявників задоволено, у звітному періоді порівняно з 2023 роком **зменшився на 6 %** і становив **71 %** загальної кількості розглянутих справ і матеріалів (**329 097**) проти 77 % (421 899) у 2023 році.

Упродовж звітнього періоду окружні адміністративні суди розглянули **438 597** справ і матеріалів проти 524 906 одиниць у 2023 році. При **зменшенні на 16 %** абсолютного показника розглянутих справ і матеріалів відносний показник справ і матеріалів, у яких вимоги заявників задоволено, порівняно з 2023 роком **зменшився на 5 %** і становив **73 %** (**318 505**) проти 78 % (411 071).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Характеризуючи показники розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами, детально зупинимося на результатах розгляду позовних заяв і справ.

У 2024 році місцеві адміністративні суди розглянули **429 406** позовних заяв і справ. У 2023 році цей показник становив 469 891 одиницю. Водночас окружні адміністративні суди розглянули **405 904** позовних заяви та справи проти 446 822 одиниць.

За даними статистичної звітності, у 2024 році місцеві адміністративні суди повернули **45 364** позовних заяви, або **11 %** розглянутих позовних заяв і справ (50 555, або 11 %, – у 2023 році). Також суди відмовили у відкритті провадження щодо **3555 (1 %)** позовних заяв проти 3287 (1 %) заяв, залишили без розгляду **169** заяв проти 213 заяв у 2023 році.

Показники розгляду місцевими адміністративними судами позовних заяв і адміністративних справ за категоріями у 2024 році відображено на **гістограмі 6**.

Гістограма 6

Показники розгляду місцевими адміністративними судами позовних заяв і справ за категоріями у 2024 році

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Кількість справ, розглянутих місцевими адміністративними судами у 2024 році, становить **375 530** одиниць проти 411 802 одиниць у 2023 році. З них із задоволенням позову розглянуто **308 623** справи, або **82 %** розглянутих справ. Цей показник у 2023 році становив 364 612 справ, або 89 %.

Результати розгляду місцевими адміністративними судами адміністративних справ за категоріями у 2023–2024 роках відображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Результати розгляду місцевими адміністративними судами адміністративних справ за категоріями у 2023–2024 роках

Категорія справи	Розглянуто справ		Розглянуто справ із задоволенням позовних вимог		Частина розглянутих справ із задоволенням позовних вимог у загальній кількості розглянутих справ		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Динаміка
Розглянуто справ усіх категорій, з них	411 802	375 530	364 612	308 623	89%	82%	-7%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	6139	5546	3082	3406	50%	61%	11%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	3525	3863	1918	1911	54%	49%	-5%
що виникають з відносин публічної служби	28 444	40 696	21 332	31 340	75%	77%	2%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	7547	9843	5546	7358	73%	75%	2%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	3604	4304	1821	1525	51%	35%	-16%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	31 980	37 324	26 657	29 042	83%	78%	-5%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	310 063	251 796	292 914	221 997	94%	88%	-6%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	19 234	20 852	10 624	11 325	55%	54%	-1%
інші справи	1266	1306	718	719	57%	55%	-2%

З аналізу наведених даних убачається, що у 2024 році найбільша частина справ, у яких позовні вимоги задоволено, припадає на справи соціальної сфери – **221 997**, або **88 %** розглянутих справ цієї категорії, що **на 6 % менше**, ніж у 2023 році (292 914, або 94 %).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Також у звітному періоді велика кількість розглянутих справ, у яких задоволено позовні вимоги, припадає на справи податкової сфери, на справи зі спорів, що виникають із відносин публічної служби та з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики. Їх частки становили відповідно **78, 77** і **75 %**. У 2023 році ці показники становили 83, 75 і 73 % відповідно.

У звітному періоді частка справ податкової сфери, у яких позовні вимоги задоволено, порівняно з 2023 роком **зменшилася на 5 %**, водночас відсоток задоволених позовів у справах з відносин публічної служби та у справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики **збільшився на 2 %**.

У справах щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав і в справах щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України частка задоволених позовів становила відповідно **61** і **54 %**. У 2023 році відсоток задоволених позовів у таких справах становив 50 і 55 % відповідно.

Найменша частка справ, у яких позовні вимоги задоволено, спостерігалася у справах щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів та з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування і становила **49** і **35 %** відповідно. У звітному періоді порівняно з 2023 роком відсоток задоволених позовів у справах щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів **зменшився на 5 %** і в справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування – **на 16 %**.

Із загальної кількості розглянутих окружними адміністративними судами позовних заяв і справ (**405 904**) повернуто **42 293** позовних заяви (**10 %**), що **на 1 % менше**, ніж у 2023 році (47 396, або 11 %), відмовлено у відкритті провадження щодо **3276** (1 %) заяв проти 3065 (1 %) заяв і **115**-ти заяв залишено без розгляду проти 163 заяв у 2023 році.

Показники розгляду окружними адміністративними судами позовних заяв і справ за категоріями адміністративних справ у 2024 році подано на **гістограмі 7**.

Гістограма 7

Показники розгляду окружними адміністративними судами позовних заяв і справ за категоріями у 2024 році

Як показують дані **гістограми 7**, у звітному періоді окружні адміністративні суди найбільше розглянули позовних заяв і справ у соціальній сфері (**280 556**). Їх питома вага у загальній кількості розглянутих позовних заяв і справ становила **69 %**, що **на 8 % менше**, ніж у 2023 році (344 198, або 77 %). Частка розглянутих позовних заяв і справ зі спорів, що виникають з відносин публічної служби та податкової сфери, становила відповідно **12** і **10 %**. У 2023 році частка таких справ становила по 8 %.

Відсоток розглянутих позовних заяв і справ інших категорій коливався в межах від **1** до **3 %**.

Окружні адміністративні суди розглянули **358 207** справ, що **на 9 % менше**, ніж у 2023 році (394 729). З них із задоволенням позову розглянуто **298 555** справ, або **83 %** розглянутих справ. У 2023 році цей показник становив 354 635 (90 %) одиниць.

Результати розгляду окружними адміністративними судами справ за категоріями у 2023–2024 роках відображено в **таблиці 2**.

Таблиця 2

Показники розгляду окружними адміністративними судами адміністративних справ за категоріями у 2023–2024 роках

Категорія справи	Розглянуто справ		Розглянуто справ із задоволенням позовних вимог		Частина розглянутих справ із задоволенням позовних вимог у загальній кількості розглянутих справ		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Динаміка
Розглянуто справ усіх категорій, з них	394 729	334 336	354 635	298 555	90%	89%	-1%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	5811	4624	2873	3148	49%	68%	19%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	3332	3334	1790	1830	54%	55%	1%
що виникають з відносин публічної служби	28 438	37 562	21 329	31 318	75%	83%	8%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	7002	8676	5176	7131	74%	82%	8%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	3395	2085	1716	1469	51%	70%	19%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	31 876	32 347	26 582	28 987	83%	90%	7%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	309 947	240 594	292 851	221 955	94%	92%	-2%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	3830	4165	1681	2067	44%	50%	6%
інші справи	1098	949	637	650	58%	68%	10%

Упродовж звітнього періоду місцеві адміністративні суди розглянули **13 752** справи з фіксуванням судового процесу технічними засобами проти 15 088 справ у 2023 році. З них **9580** справ розглянули окружні адміністративні суди проти 10 559 справ.

У звітньому періоді місцеві адміністративні суди проводили судові засідання в режимі відеоконференції під час розгляду **3688** справ проти 3184 справ у 2023 році. З них окружні адміністративні суди розглянули **2929** справ проти 2547 одиниць у 2023 році.

Аналіз розгляду інших видів справ і матеріалів свідчить про таке.

Місцеві адміністративні суди розглянули **448** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або **74 %** заяв, що перебували на розгляді, проти 505 (76 %) заяв у 2023 році. З них задоволено **85** заяв, або **19 %** розглянутих заяв, проти 58 заяв (11 %).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Також розглянуто **29 270** клопотань, подань, заяв, поданих у порядку виконання судових рішень, або **91 %** цих документів, що перебували на розгляді, проти 77 695 (96 %). З них задоволено **14 399 (49 %)** заяв проти 59 409 (76 %) одиниць у 2023 році.

Упродовж 2024 року місцеві адміністративні суди розглянули **979** заяв про забезпечення доказів, забезпечення позову до подання позовної заяви та заяви про відновлення втраченого судового провадження, або **97 %** цих документів, що перебували на розгляді, з яких задоволено **211** заяв (**22 %**). У 2023 році суди розглянули 580 заяв, або 94 %, з яких задоволено 142, або 24 % розглянутих заяв.

Крім цього, місцеві адміністративні суди в період, за який здійснюється аналіз, розглянули **18** судових доручень проти 41 доручення у 2023 році. З них виконано **6** судових доручень. У 2023 році виконано 25 доручень.

У 2024 році також розглянуто **735** заяв про відвід судді проти 516 заяв у 2023 році. З них задоволено **38** заяв (**5 %**) проти 49 (9 %) одиниць у 2023 році.

2. Здійснення правосуддя апеляційними адміністративними судами

2.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів апеляційних адміністративних судів

У 2024 році до апеляційних адміністративних судів надійшло **157 106²** справ і матеріалів проти 123 400 одиниць у 2023 році (**+1,3 рази**).

Серед цих справ і матеріалів переважають справи за апеляційними скаргами. У звітному періоді їх кількість становила **155 717** справ проти 122 455 одиниць у 2023 році. Серед інших матеріалів, що надійшли до апеляційних адміністративних судів, – **28** позовних заяв і справ, **116** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, **276** заяв у порядку виконання судових рішень, **408** заяв про відвід судді та **561** матеріал про визначення підсудності.

²Довідково: у 2023 році надійшло 19 позовних заяв і справ, 122 455 справ за апеляційними скаргами, 216 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, 264 заяви в порядку виконання судових рішень, 229 заяв про відвід судді та 217 матеріалів про визначення підсудності.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами у 2023–2024 роках відображено на гістограмі 8.

Гістограма 8

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами у 2023–2024 роках

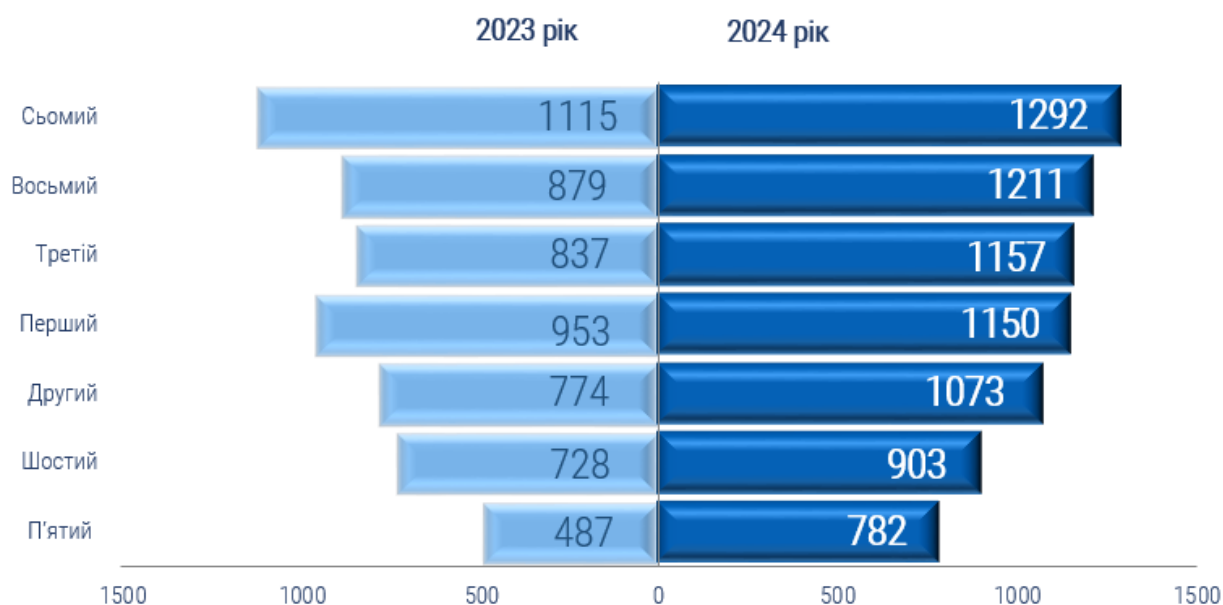
Наведені в гістограмі 8 дані свідчать про збільшення кількості справ і матеріалів, що надійшли та розглянуті апеляційними адміністративними судами, порівняно з 2023 роком.

Середня кількість справ і матеріалів, що надійшли на розгляд у звітному періоді, у розрахунку на одного суддю апеляційного адміністративного суду становила **1069** одиниць проти 796 одиниць у 2023 році.

Цей показник у розрізі апеляційних адміністративних судів можна побачити на гістограмі 9.

Гістограма 9

Середній показник надходження справ і матеріалів на розгляд одного судді апеляційного адміністративного суду у 2023–2024 роках

З аналізу **гістограми 9** вбачається збільшення показника середнього надходження справ і матеріалів на розгляд одного судді всіх апеляційних адміністративних судів порівняно з 2023 роком.

Найбільший середній показник надходження справ і матеріалів у звітному періоді був у Сьомому апеляційному адміністративному суді (**1292**), який в **1,2 раза більший** за середній і в **1,2 раза** перевищує показник 2023 року.

Показник Восьмого апеляційного адміністративного суду (**1211**) збільшився в **1,4 раза** порівняно з 2023 роком, а також в **1,1 раза** є **більшим** за середній показник.

Також показник Третього апеляційного адміністративного суду (**1157**) збільшився в **1,4 раза** порівняно з 2023 роком і в **1,1 раза** перевищує середній показник.

Найменший показник середнього надходження справ і матеріалів на розгляд до одного судді спостерігається в П'ятому апеляційному адміністративному суді (**782**), що в **1,3 раза менший** за середній показник. Порівняно з 2023 роком у звітному періоді показник цього суду **збільшився в 1,6 раза**.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

З урахуванням справ і матеріалів, що залишилися нерозглянутими у попередньому періоді, на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувала **191 994** справи та матеріали проти 155 916 справ і матеріалів у 2023 році (+1,2 рази).

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітному періоді, у розрахунку на одного суддю апеляційного адміністративного суду становила **1306** одиниць проти 1006 одиниць у 2023 році.

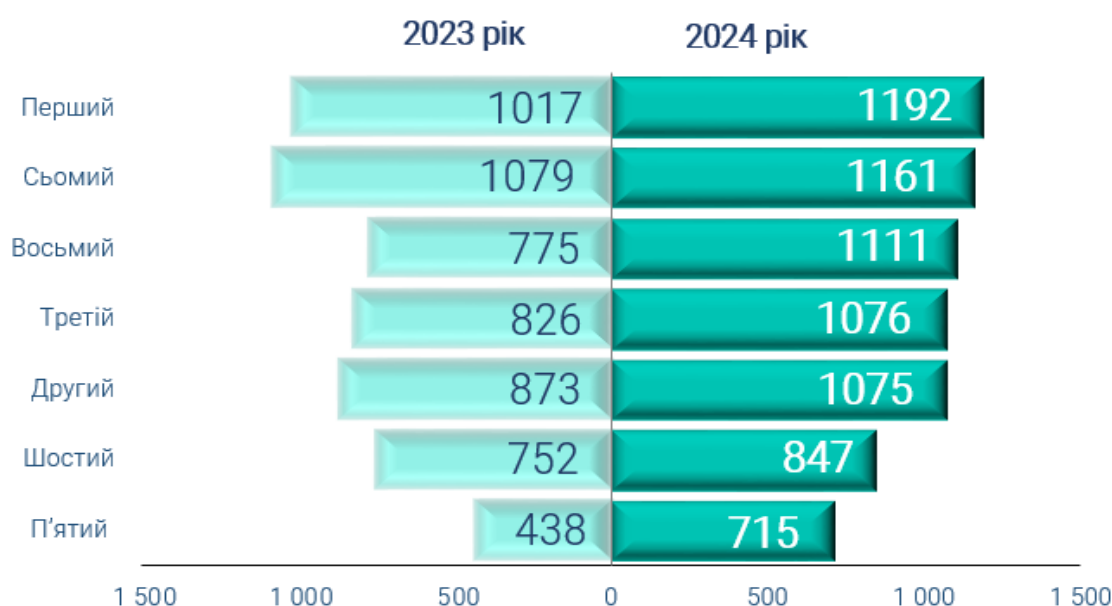
У звітному періоді апеляційні адміністративні суди розглянули **147 035** справ і матеріалів проти 120 998 справ і матеріалів у 2023 році (+1,2 рази), або **77 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді (78 % – у 2023 році).

Середній показник ухвалених судових рішень одним суддею апеляційного адміністративного суду збільшився з 781 одиниці у 2023 році до **1000** одиниць у 2024 році.

Середні показники розгляду справ і матеріалів у розрізі апеляційних адміністративних судів подано на **гістограмі 10**.

Гістограма 10

Середній показник розгляду справ і матеріалів одним суддею апеляційного адміністративного суду у 2023–2024 роках

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

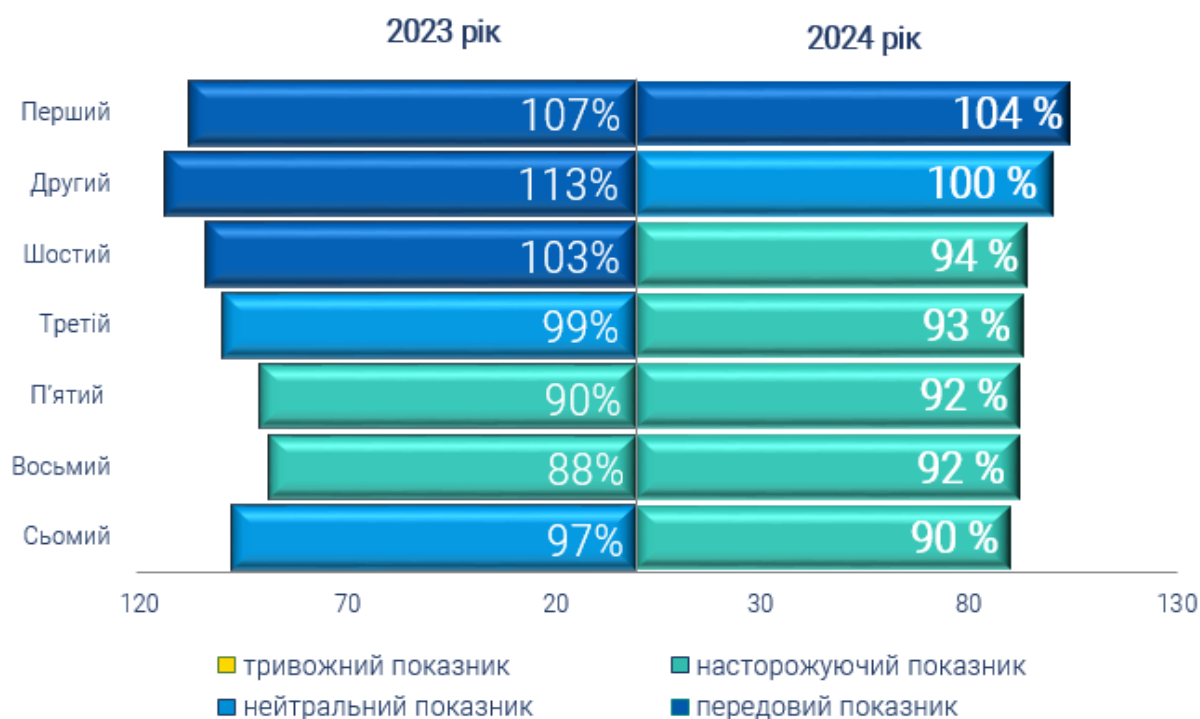
У 2024 році на розгляд однієї справи суддя апеляційного адміністративного суду в середньому витрачав **80** днів проти 72 днів у 2023 році.

У 2024 році показник відсотка розгляду справ апеляційних адміністративних судів був насторожуючим і становив **94 %**. У 2023 році цей показник був нейтральним і становив 98 %.

Цей показник у розрізі апеляційних адміністративних судів наведено на гістограмі 11.

Гістограма 11

Відсоток розгляду справ апеляційними адміністративними судами у 2023–2024 роках

На кінець звітної періоду **44 962** справи та матеріали, або **23 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді в апеляційних адміністративних судах, не вирішено. У 2023 році цей показник становив 34 918 справ і матеріалів, або 22 %.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

2.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами

Як уже було зазначено, у 2024 році апеляційні адміністративні суди розглянули **147 035** справ і матеріалів. У **20 445** справах і матеріалах вимоги задоволено, або в **14 %** розглянутих справ і матеріалів, що **на 3 % менше**, ніж у 2023 році (20 208, або 17%).

Серед цих справ і матеріалів переважають справи за апеляційними скаргами. У звітному періоді апеляційні адміністративні суди розглянули **145 622** справи та матеріали, або **76 %** загальної кількості справ за апеляційними скаргами, що перебували на розгляді проти 120 089 одиниць, або 78 %, у 2023 році. Із них повернули **53 347** апеляційних скарг, або **37 %** розглянутих апеляційних скарг і справ, проти 37 184 (31 %) одиниць у 2023 році, відмовили у відкритті провадження щодо **9040** одиниць (**6 %**) проти 8756 (7 %) одиниць у 2023 році та **10** апеляційних скарг залишено без розгляду проти 33 скарг у 2023 році.

Отже, упродовж 2024 року апеляційні адміністративні суди визнали неприйнятними **43 %** апеляційних скарг, що **на 5 % більше**, ніж у 2023 році (38 %).

Упродовж звітної періоду апеляційні адміністративні суди розглянули **83 225** справ, що **на 13 % більше** порівняно з 2023 роком (74 116). У **82 745** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 73 477 рішень у 2023 році. З них у **19 725** справах, або **24 %** справ, рішення судів першої інстанції змінено чи скасовано та в **63 020 (76 %)** справах рішення судів першої інстанції залишено без змін. У 2023 році судові рішення змінено чи скасовано в 19 735 (27 %) справах і в 53 742 (73 %) справах судові рішення залишено без змін. У **480** справах ухвалено інші рішення проти 639 рішень у 2023 році.

Показники перегляду апеляційними адміністративними судами судових рішень судів першої інстанції у 2024 році відображено на **діаграмі 1**.

Діаграма 1

Показники перегляду апеляційними адміністративними судами рішень судів першої інстанції у 2024 році

Аналіз даних за видами оскаржуваного рішення показує, що апеляційні адміністративні суди переглянули **74 318** рішень (постанов) місцевих адміністративних судів, або **90 %** загальної кількості переглянутих судових рішень, проти 65 112 (89%) та **8427** ухвал (**10 %**) проти 8365 (11%) одиниць у 2023 році.

За результатами апеляційного перегляду рішень (постанов):

58 524 рішення (постанови), або **79 %** загальної кількості переглянутих рішень (постанов), залишено без змін. Порівняно з 2023 роком цей показник **збільшився на 3 %** (49 465 рішень (постанов), або 76 %);

15 794 рішення (постанови), або **21 %**, змінено чи скасовано. У 2023 році цей показник становив 15 647 рішень (постанов), або 24 %.

За наслідками скасування рішень (постанов) в апеляційному порядку (**13 723**) **13 216** одиниць, або **96 %** загальної кількості таких рішень (постанов), скасовано з ухваленням нового рішення проти 13 070 (95%) у 2023 році. Також скасовано **283** рішення (постанови) (**2 %**) із залишенням позовної заяви без розгляду (373, або 3%, – у 2023 році) та **217 (2 %)** – із закриттям провадження у справі (261, або 2% – у 2023 році). З направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю скасовано **7** рішень (постанов) проти 20 одиниць у 2023 році. Отже, у 2024 році порівняно

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

з 2023 роком на 1 % збільшилася частка справ, у яких скасовано рішення (постанови) з ухваленням нового рішення, та відповідно на 1 % зменшилася частка справ, у яких скасовано рішення (постанови) із залишенням позовної заяви без розгляду.

Показники перегляду апеляційними адміністративними судами рішень (постанов) за категоріями адміністративних справ у 2023–2024 роках подано в таблиці 3.

Таблиця 3

Показники перегляду апеляційними адміністративними судами рішень (постанов) за категоріями адміністративних справ у 2023–2024 роках

Категорія справи	Кількість судових рішень (постанов), переглянутих в апеляційному порядку		Кількість судових рішень (постанов), які скасовано чи змінено		Частина судових рішень (постанов), які скасовано чи змінено в апеляційному порядку, у загальній кількості переглянутих		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Динаміка
Переглянуто рішень (постанов) у справах, з них	65 274	74 318	15 647	15 794	24%	21%	-3%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	1387	1410	386	337	28%	24%	-4%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	1183	1252	380	317	32%	25%	-7%
що виникають з відносин публічної служби	14 215	18 871	3722	4135	26%	22%	-4%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	3456	4959	903	776	26%	16%	-10%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	1362	976	450	294	33%	30%	-3%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	11 936	13 757	1748	2014	15%	15%	0%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	25 563	27 031	5934	5787	23%	21%	-2%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	5665	5653	1963	1988	35%	35%	0%
інші справи	507	409	161	146	32%	36%	4%

Дані таблиці 3 показують, що у звітному періоді апеляційні адміністративні суди найбільше переглянули рішень (постанов) у справах соціальної сфери – 27 031, або 36 % загальної кількості переглянутих рішень (постанов), проти 25 563 (39 %) у 2023 році. Відносний показник змінених чи скасованих рішень (постанов) у 2024 році зменшився порівняно з 2023 роком із 23 до 21 % (5787).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Також у структурі переглянутих рішень (постанов) велику частину становлять рішення (постанови) у справах, що виникають з відносин публічної служби. У звітному періоді їх кількість становила **18 871 (25 %)** одиницю проти 14 215 (22 %) таких рішень (постанов) у 2023 році. Відносний показник змінених чи скасованих рішень (постанов) становив **22 %** проти 26 % у 2023 році.

Частка переглянутих у звітному періоді рішень (постанов) у податкових справах порівняно з 2023 роком **збільшилася на 1 %** і становила **19 % (13 757)**. Відсоток змінених чи скасованих рішень (постанов) у 2024 році, як і у 2023 році, становив **15 %**.

Частина переглянутих рішень (постанов) у справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики порівняно з 2023 роком **збільшилася на 2 %** та у звітному періоді становила **7 %** у загальній кількості переглянутих рішень (постанов). Відсоток змінених чи скасованих рішень (постанов) у 2024 році **зменшився** порівняно з 2023 роком із 26 до **16 % (776)**.

Відсоток переглянутих рішень (постанов) у справах з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування у 2024 році порівняно з 2023 роком **зменшився на 1 %** і становив **1 %** у загальній кількості переглянутих рішень (постанов). Частка скасованих рішень (постанов) у цих справах **зменшилася з 33 до 30 %**.

За результатами перегляду ухвал місцевих адміністративних судів:

4496 ухвал, або **53 %** загальної кількості переглянутих ухвал, залишено без змін проти 4277 (51 %) одиниць у 2023 році;

3931 ухвала, або **47 %** загальної кількості переглянутих ухвал, змінено чи скасовано проти 4088 (49 %) одиниць у 2023 році.

За наслідками скасування ухвал в апеляційному порядку (**3769**) **2748** ухвал, або **73 %** загальної кількості таких ухвал, скасовано з направленням справи для продовження розгляду проти 2851 (73 %) одиниці у 2023 році. Також скасовано **960** ухвал (**25 %**) з постановленням нової ухвали (1032, або 26 %, – у 2023 році), **8** – із закриттям провадження в справі (3 – у 2023 році) та **1** ухвалу скасовано із залишенням позовної заяви без розгляду (1 – у 2023 році). Отже, у 2024 році частка справ, у яких скасовано ухвали, з постановленням нової ухвали **зменшилася на 1 %** та частка справ, у яких скасовано ухвали, а справи направлено для продовження розгляду, залишилася на рівні 2023 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Упродовж 2024 року апеляційні адміністративні суди розглянули **6990** справ із фіксуванням судового процесу технічними засобами проти 8415 справ у 2023 році, **72 142** – у порядку письмового провадження проти 61 880 одиниць і **3605** одиниць у режимі відеоконференції проти 3649 справ у 2023 році.

У звітному періоді **69 %** справ і матеріалів (**100 806**) апеляційні адміністративні суди розглянули в термін, який не перевищив трьох місяців, **що на 8 % більше** відносного показника 2023 року (61 %, або 73 746). Водночас у звітному періоді порівняно з 2023 роком кількість справ і матеріалів, розглянутих у термін, що перевищив три місяці, **зменшилася на 7 %** і становила **30 % (43 888)** проти 37 % (44 360). Тривалість розгляду **1980** справ перевищила один рік, **276** справ – два роки і **82** справ – три роки. У 2023 році в строк понад один, понад два та понад три роки розглянуто відповідно 2620, 180 і 92 справи.

Також упродовж 2024 року на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувало **28** позовних заяв і справ (30 – у 2023 році). За результатами розгляду щодо **3** – відмовлено у відкритті провадження, **2** – повернуто та розглянуто **15** адміністративних справ. У **5** справах залишено заяви без розгляду та **10** справ розглянуто по суті, у **6** з яких позовні вимоги задоволено.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **10** позовних заяв і справ проти 7 одиниць у 2023 році.

У досліджуваному періоді до апеляційних адміністративних судів надійшло **116** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами проти 217 заяв у 2023 році. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **190** заяв проти 281 заяви у 2023 році. Розглянуто **136** заяв, або **72 %** заяв, що перебували на розгляді, проти 205 заяв, або 73 %, у 2023 році.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **54** заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або **28 %** заяв, що перебували на розгляді, проти 76 заяв, або 27 %, у 2023 році.

У 2024 році на розгляд апеляційних адміністративних судів надійшло **276** заяви в порядку виконання судових рішень проти 264 одиниць у 2023 році. З урахуванням заяв, не розглянутих на початок звітнього періоду, на розгляді суддів перебувало **349** заяв проти 319 заяв у 2023 році. З них розглянуто **290** заяв, або **83 %** заяв, що перебували на розгляді, з яких **69 (24 %)** заяв задоволено. У 2023 році розглянуто 242 заяви (76 %), з яких задоволено 69 (29 %) заяв.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

На 1 січня 2025 року не розглянуто **59** заяв, або **17 %** заяв, що перебували на розгляді, проти 77 одиниць (24 %) у 2023 році.

У 2024 році апеляційні адміністративні суди розглянули **408** заяв про відвід судді, з яких 6 заяв задоволено. У 2023 році апеляційні адміністративні суди розглянули 227 заяв.

Також упродовж звітного періоду на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувало **565** матеріалів про визначення підсудності проти 220 одиниць у 2023 році. Із них розглянуто **552** матеріали проти 212 таких матеріалів у 2023 році.

На кінець звітного періоду не розглянуто **13** матеріалів про визначення підсудності проти 8 матеріалів у 2023 році.

3. Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду

3.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді

У 2024 році до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **52 092³** справи та матеріали. У 2023 році цей показник становив 45 344 одиниці (**+15 %**). Тобто у 2024 році до одного судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді в середньому надійшло по **1271** справі та матеріалах проти 1080 одиниць у 2023 році.

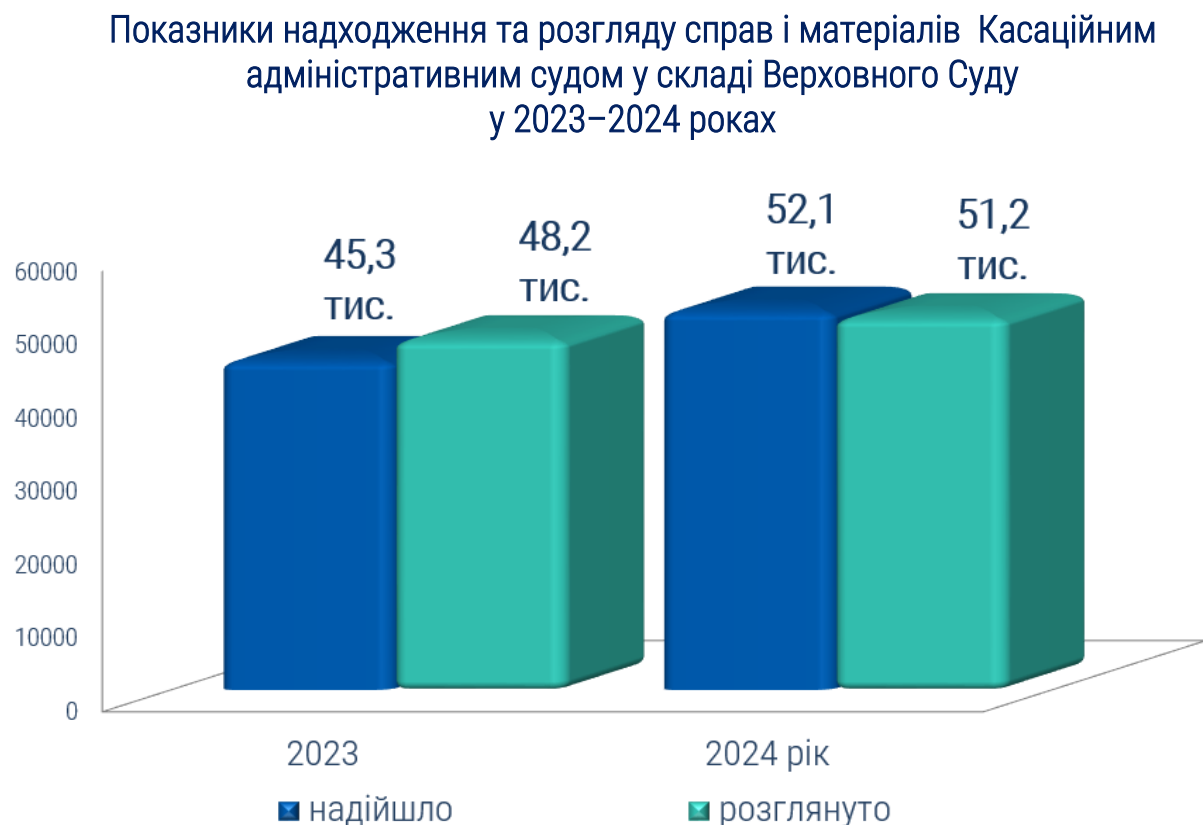
Серед справ і матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, домінують касаційні скарги. Їх кількість становила **51 422** одиниці. Серед інших матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, **417** позовних заяв, **15** подань про розгляд типових справ, **26** справ за апеляційними скаргами, **50** подань про визначення підсудності, **32** заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, **28** заяв про перегляд судового рішення за виключними обставинами та **102** інших заяв.

³Довідково: у 2023 році надійшло 339 позовних заяв, 9 подань про розгляд типових справ, 15 справ за апеляційними скаргами, 44 725 касаційних скарг, 18 подань про визначення підсудності, 37 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, 73 заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами, 128 інших заяв.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у 2023–2024 роках відображено на гістограмі 12.

Гістограма 12

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало **59 125** справ і матеріалів. У 2023 році цей показник становив 55 500 одиниць (+7 %).

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітному періоді, у розрахунку на одного суддю Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становила **1442** одиниці проти 1321 такої справи та матеріалів у 2023 році.

Упродовж періоду, що аналізується, судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді ухвалили **51 177** судових рішень, якими завершено розгляд справ і матеріалів, проти 48 183 рішень у 2023 році (+6 %), або **87 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді (87 % у 2023 році).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Середній показник ухвалених судових рішень одним суддею Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становив **1248** одиниць проти 1147 одиниць у 2023 році.

У звітному періоді відсоток розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду (співвідношення розглянутих і зареєстрованих справ) становив **98 %** проти 106 % таких справ у 2023 році.

На кінець звітного періоду не розглянуто **7651** справу та матеріали, або **13 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 7032 одиниць, або 13 %, на 1 січня 2024 року.

3.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанцій

Упродовж 2024 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як до суду першої інстанції надійшло **417** позовних заяв проти 339 таких документів у 2023 році. З них **395** позовних заяв щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, **1** – щодо виборчого процесу і **21** позовна заява інших категорій.

З урахуванням кількості нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду перебувало **747** позовних заяв і справ зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, проти 559 одиниць у 2023 році.

У звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **372** позовних заяви та справи цієї категорії, або **50 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 208 позовних заяв і справ, або 37 %, у 2023 році. З них **77** позовних заяв, або **21 %** розглянутих

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

позовних заяв і справ, повернуто, щодо **33 (9 %)** – відмовлено у відкритті провадження в справі, **10** – передано за підсудністю та **252 (68 %)** адміністративних справи розглянуто. З них у **25** справах закрито провадження та щодо **69** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду. По суті розглянуто **158** справ. Із них у **27** справах позовні вимоги задоволено. У 2023 році повернуто 75 (36 %) позовних заяв, щодо 36 (17 %) – відмовлено у відкритті провадження, 2 – передано за підсудністю та розглянуто 95 (46 %) справ.

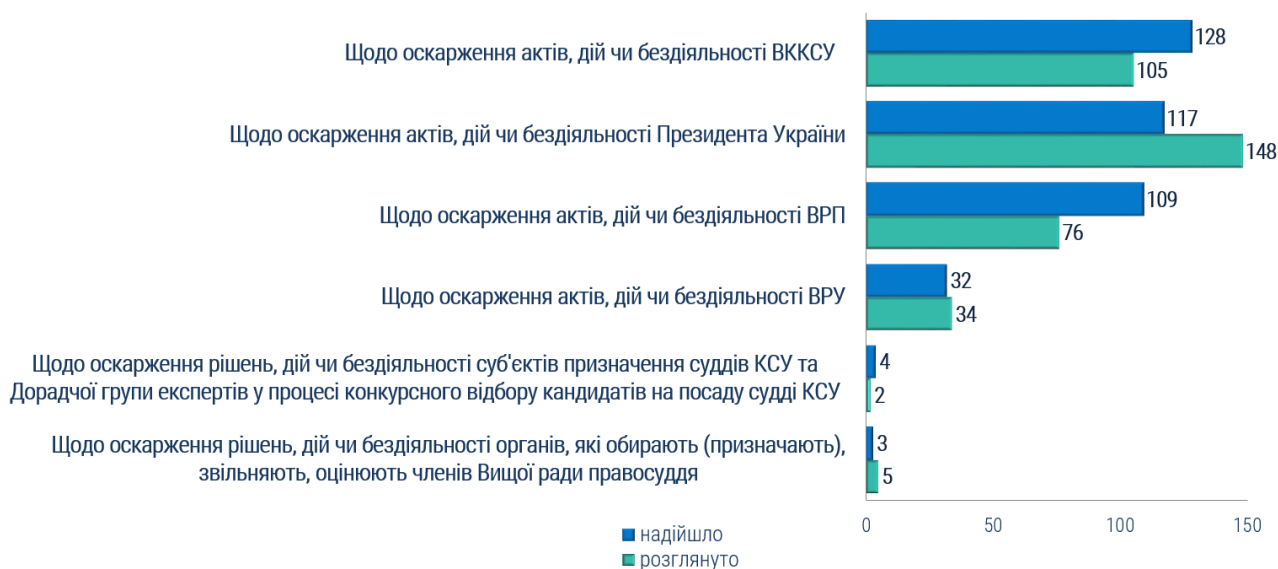
У звітному періоді порівняно з 2023 роком із 36 до **21 % зменшився** відсоток повернутих позовних заяв та із 17 до **9 %** – відсоток позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Відносний показник розглянутих адміністративних справ у звітному періоді порівняно з 2023 роком **збільшився на 22 %** і становив **68 %**.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **373** позовних заяви та справи цієї категорії, або **50 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 349 позовних заяв і справ, або 62 %, у 2023 році.

Загальні показники надходження та розгляду позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої інстанції у 2024 році відображено на **гістограмі 13**.

Гістограма 13

Показники надходження та розгляду позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності ВРУ, Президента України, ВРП, ВККСУ, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів ВРП, суб'єктів призначення суддів КСУ та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді КСУ, Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої інстанції у 2024 році

Надходження та результати розгляду цих справ за суб'єктним складом відповідачів характеризуються такими показниками.

У звітному періоді надійшло **32** позовних заяви щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України (51 – у 2023 році).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітнього періоду на розгляді перебувало **39** позовних заяв і справ (58 – у 2023 році).

Упродовж звітнього періоду розглянуто **34** позовних заяви та справи, або **87 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 52 одиниць, або 90 %, у 2023 році. З них **10** позовних заяв, або **29 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **12 (35 %)** – відмовлено у відкритті провадження, **4 (12 %)** – передано за підсудністю та розглянуто **8** справ (**24 %**). З них у **2** справах позовні вимоги залишено без розгляду та **6** справ розглянуто по суті. Із них у **3** справах позовні вимоги задоволено.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

У звітному періоді показник повернутих позовних заяв у справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України порівняно з 2023 роком **зменшився** з 52 до **29 %**. Відносний показник позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження, порівняно з 2023 роком **збільшився** з 31 до **35 %**.

На кінець звітної періоду не розглянуто **5** позовних заяв і справ, що перебували на розгляді (**13 %**), проти 6 (10 %) одиниць у 2023 році.

У 2024 році до суду надійшло **117** позовних заяв щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України (177 – у 2023 році).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду на розгляді перебувало **406** позовних заяв і справ проти 385 одиниць у 2023 році.

Упродовж звітної періоду розглянуто **148** позовних заяв і справ, або **36 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 98 (25 %) одиниць у 2023 році. З них **42** позовних заяви, або **28 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **8 (5 %)** – відмовлено у відкритті провадження в справі, **1** – передано за підсудністю та розглянуто **97** справ (**66 %**). Із загальної кількості розглянутих справ у **6** справах закрито провадження та щодо **44** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду. По суті розглянуто **47** справ. Із них у **8** справах позовні вимоги задоволено.

У звітному періоді порівняно з 2023 роком із 44 до **28 % зменшився** відносний показник повернутих позовних заяв і з 8 до **5 %** – відносний показник позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Частка розглянутих справ **збільшилася** із 47 до **66 %**.

На кінець звітної періоду не розглянуто **258** позовних заяв і справ (**64 %**) проти 287 (75 %) одиниць у 2023 році.

Щодо актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя, то у звітному періоді надійшло **109** позовних заяв (44 – у 2023 році).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду на розгляді перебувало **139** таких заяв і справ проти 58 одиниць у 2023 році.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Упродовж цього періоду розглянуто **76** позовних заяв і справ, або **55 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 25 (43 %) одиниць у 2023 році. З них **13** позовних заяв, або **17 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **6 (8 %)** – відмовлено у відкритті провадження, **5 (7 %)** – передано за підсудністю та розглянуто **52** справ (**68 %**). Із загальної кількості розглянутих справ у **6** справах закрито провадження, щодо **10** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду та по суті вирішено **36** справ. З них у **8** справах позовні вимоги задоволено.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **61** позовну заяву та справу, або **44 %** позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 31 (53 %) одиниці на 1 січня 2024 року.

У 2024 році на розгляд надійшло **128** позовних заяв і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (27 – у 2023 році).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувала **151** позовна заява та справа проти 47 одиниць у 2023 році.

Упродовж звітного періоду розглянуто **105** позовних заяв і справ, або **70 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 25 (43 %) – у 2023 році. З них **10** позовних заяв, або **10 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **5 (5 %)** заяв відмовлено у відкритті провадження та розглянуто **90** справ (**86 %**). З них у **12** справах закрито провадження, щодо **13** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду та **65** справ розглянуто по суті. Із них у **7** справах позовні вимоги задоволено.

На кінець звітного періоду не розглянуто **46** позовних заяв і справ, або **30 %** позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 22 (47 %) позовних заяв і справ у 2023 році.

У 2024 році до суду надійшло **3** позовних заяви щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя (6 – у 2023 році).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **6** позовних заяв і справ проти 11 одиниць у 2023 році.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Упродовж звітнього періоду розглянуто **5** позовних заяв і справ. З них щодо **2** позовних заяв відмовлено у відкритті провадження та розглянуто **3** справи. Із загальної кількості розглянутих справ в **1** справі закрито провадження та **2** справи розглянуто по суті. Із них в **1** справі позовні вимоги задоволено.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **1** позовну заяву проти **3** одиниць у 2023 році.

Щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, то у 2024 році надійшло **4** позовних заяви.

Упродовж цього періоду ухвалено **2** рішення, якими відмовлено в задоволенні позову.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **2** позовних заяви.

У 2024 році на розгляд надійшла **1** позовна заява до Центральної виборчої комісії про зобов'язання вчинити дії, яка була передана за підсудністю до Київського окружного адміністративного суду.

Упродовж цього періоду на розгляді перебувало **2** справи про дострокове припинення повноважень народного депутата України (**8** – у 2023 році), які на 1 січня 2025 року не розглянуто.

У 2024 році на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало **22** позовних заяви та справи інших категорій (**31** – у 2023 році), які розглянуто в цьому періоді. З них **8** позовних заяв повернуто, щодо **1** – відмовлено у відкритті провадження, **12** – передано за підсудністю та **1** адміністративну справу розглянуто по суті.

У досліджуваному періоді до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду із судів першої інстанції надійшло **15** подань про розгляд типових справ як зразкових проти **9** таких подань у 2023 році. З них **9** подань у справах зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики (**6** – у 2023 році), **2** – зі спорів з відносин публічної служби (**2** – у 2023 році), **2** – щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, **1** – в справі з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

вимог податкового законодавства (1 – у 2023 році) та 1 подання в справі щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав.

З урахуванням нерозглянутих подань на початок звітного періоду на розгляді перебувало **18** таких матеріалів (12 – у 2023 році).

У цьому періоді розглянуто **16** подань проти 9 подань у 2023 році. З них щодо **12** подань у відкритті провадження в зразковій справі відмовлено. На підставі **4** подань зразкові справи вирішено по суті. Із них позовні вимоги задоволено в **3** справах. У 2023 році суд відмовив у відкритті провадження щодо 8 подань і на підставі 1 подання зразкову справу вирішив по суті із задоволенням позовних вимог.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **2** зразкові справи проти 3 справ на 1 січня 2024 року.

У 2024 році на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **26** справ за апеляційними скаргами (15 – у 2023 році). З них **9** справ за апеляційними скаргами в справах про примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності (4 – у 2023 році), **3** – у справах про забезпечення прав на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації (1 – у 2023 році) та **14** апеляційних скарг у справах інших категорій (9 – у 2021 році).

З урахуванням нерозглянутих справ на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду загалом перебувало **27** справ за апеляційними скаргами проти 15 таких справ у 2023 році.

У цей періоді суд ухвалив **21** судові рішення, якими **8** апеляційних скарг повернуто, **3** – направлено за підсудністю, щодо **1** скарги відмовлено у відкритті провадження та в **9** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у **8** справах судові рішення залишено без змін і в **1** справі судові рішення скасовано та справу направлено для продовження розгляду до суду першої інстанції.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **6** справ за апеляційними скаргами проти 1 справи на 1 січня 2024 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

3.3. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції

Як уже було зазначено, упродовж 2024 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду касаційної інстанції надійшла **51 422** касаційних скарги проти 44 725 скарг у 2023 році.

З урахуванням нерозглянутих касаційних скарг і справ на початок 2024 року на розгляді перебувало **58 085** касаційних скарг і справ проти 54 612 таких документів у 2023 році.

У періоді, що аналізується, суд розглянув **50 545** касаційних скарг і справ проти 47 664 одиниць у 2023 році.

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду касаційних скарг і справ за категоріями у 2024 році відображено на **гістограмі 14**.

Гістограма 14

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду касаційних скарг і справ за категоріями у 2024 році

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Наведені показники вказують на те, що серед касаційних скарг, які надійшли та розглянуті Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду у звітному періоді, як і у 2023 році, домінують справи зі спорів, що виникають у податковій сфері. Питома вага касаційних скарг цієї категорії в загальній кількості касаційних скарг, які надійшли на розгляд, становила **43 %** (47 % – у 2023 році). Частка касаційних скарг у справах, пов'язаних із публічною службою, у звітному періоді становила **24 %** (21 % – у 2023 році) та частка касаційних скарг у соціальних справах – **16 %** (15 % – у 2023 році). Частка касаційних скарг у сфері економіки та публічної фінансової політики у звітному періоді становила **8 %** (6 % – у 2023 році) та у сфері громадського порядку, безпеки та оборони України – **3 %** (4 % – у 2023 році).

Питома вага касаційних скарг у справах інших категорій коливалася в межах до **2 %**.

На 1 січня 2025 року **7247** касаційних скарг і справ, або **12 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, не розглянуто. На 1 січня 2024 року цей показник становив 6666 одиниць, або 12 %.

За результатами розгляду повернуто **12 267** касаційних скарг, або **24 %** загальної кількості розглянутих скарг і справ, що **на 7 % менше**, ніж у 2023 році (14 635, 31 %), щодо **32 152** касаційних скарг (**64 %**) відмовлено у відкритті провадження, що **на 12 % більше** порівняно з 2023 роком (24 896, 52 %), **2** касаційних скарги передано на розгляд Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Отже, упродовж 2024 року на стадії вирішення питання про відкриття касаційного провадження в справі розглянуто **44 421** касаційну скаргу, або **88 %** загальної кількості ухвалених у касаційному порядку судових рішень, проти 39 535 касаційних скарг (83 %) у 2023 році.

Загальна кількість справ, розглянутих у касаційному порядку, становить **6124** одиниці, або **12 %** загальної кількості розглянутих у касаційному порядку касаційних скарг і справ, що **на 5 % менше**, ніж у 2023 році (8129, 17 %), з яких у **5953** справах здійснено касаційний перегляд судових рішень (7942 – у 2023 році).

Інформацію щодо показників змінених чи скасованих судових рішень апеляційних адміністративних судів із виокремленням їх частини в загальній кількості переглянутих судових рішень у 2023–2024 роках подано в **таблиці 4**.

Таблиця 4

Співвідношення показників перегляду судових рішень
апеляційних адміністративних судів і скасованих чи змінених
у касаційному порядку у 2023–2024 роках

Найменування апеляційного адміністративного суду	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано чи змінено		Частина судових рішень, які скасовано чи змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Динаміка
Переглянуто рішень у справах, з них	7942	5953	4087	2978	51%	50%	-1%
Першого	373	355	179	208	48%	59%	11%
Другого	812	709	349	332	43%	47%	4%
Третього	1277	841	638	460	50%	55%	5%
Четвертого	X	1	X	1	X	100%	X
П'ятого	945	636	507	307	54%	48%	-6%
Шостого	2067	1236	999	614	48%	50%	2%
Сьомого	840	1034	465	413	55%	40%	-15%
Восьмого	1628	1140	950	642	58%	56%	-2%

Як показують дані **таблиці 4**, серед рішень, переглянутих у звітному періоді Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду, як і у 2023 році, переважають рішення Шостого апеляційного адміністративного суду – **1236**, або **21 %** загальної кількості переглянутих рішень (2067 (26 %) – у 2023 році). Відсоток скасованих чи змінених рішень цього суду становив **50 %**, що **на 2 % більше** порівняно з 2023 роком (48 %).

Частка переглянутих рішень Восьмого апеляційного адміністративного суду становила **19 %** загальної кількості переглянутих рішень (**1140**) проти 20 % (1628) рішень у 2023 році. Відсоток скасованих чи змінених рішень становив **56 %**, що **на 2 % менше** порівняно з 2023 роком (58 %).

Питома вага переглянутих рішень Сьомого апеляційного адміністративного суду в загальній кількості переглянутих рішень становила **17 %** (**1034** рішення) проти 11 % (840 рішень) – у 2023 році. Частка скасованих чи змінених рішень становила **40 %**, що **на 15 % менше** порівняно з 2023 роком (55 %).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Частка переглянутих рішень Третього, Другого та П'ятого апеляційних адміністративних судів становила відповідно **14, 12 і 11 %**. Відсоток скасованих чи змінених рішень Другого та Третього апеляційних адміністративних судів порівняно з 2023 роком **збільшився** відповідно **на 4 і 5 %**. Відсоток скасованих чи змінених рішень П'ятого апеляційного адміністративного суду порівняно з 2023 роком **зменшився на 6 %**.

Відсоток переглянутих рішень Першого апеляційного адміністративного суду в загальній кількості переглянутих рішень становив **6 %** (5 % – у 2023 році). З них **59 %** рішень скасовано чи змінено, що **на 11 % більше** порівняно з 2023 роком (48 %).

Динамічні зміни показників перегляду судових рішень за категоріями адміністративних справ у 2023–2024 роках подано в **таблиці 5**.

Таблиця 5

Співвідношення показників перегляду судових рішень і скасованих чи змінених у касаційному порядку за категоріями адміністративних справ у 2023–2024 роках

Категорія справи	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано чи змінено		Частина судових рішень, які скасовано чи змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Динаміка
Переглянуто рішень у справах, з них	7942	5953	4087	2978	51%	50%	-1%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	160	105	88	58	55%	55%	0%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	144	91	68	48	47%	53%	6%
що виникають з відносин публічної служби	1552	1253	1057	753	68%	60%	-8%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	882	598	405	276	46%	46%	0%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	829	525	437	272	53%	52%	-1%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	2603	1774	992	797	38%	45%	7%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	1319	1242	814	591	62%	48%	-14%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	244	193	112	96	46%	50%	4%
інші справи	209	172	114	87	55%	51%	-4%

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Як показують дані **таблиці 5**, у звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду найбільше переглянув рішень у податкових справах – **1774**, або **30 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 2603 (33 %) рішень у 2023 році. Частка скасованих чи змінених рішень порівняно з 2023 роком **збільшилася на 7 %** і становила **45 % (797)**.

Також велика кількість переглянутих рішень припадає на справи, що виникають з відносин публічної служби, та справи соціальної сфери. Їх частка у загальній кількості переглянутих судових рішень становила по **21 %**. У 2023 році частка таких рішень становила відповідно 20 і 17 %. Відсоток скасованих чи змінених рішень порівняно з 2023 роком у справах, що виникають з відносин публічної служби, **зменшився на 8 %** і в справах соціальної сфери – **на 14 %**.

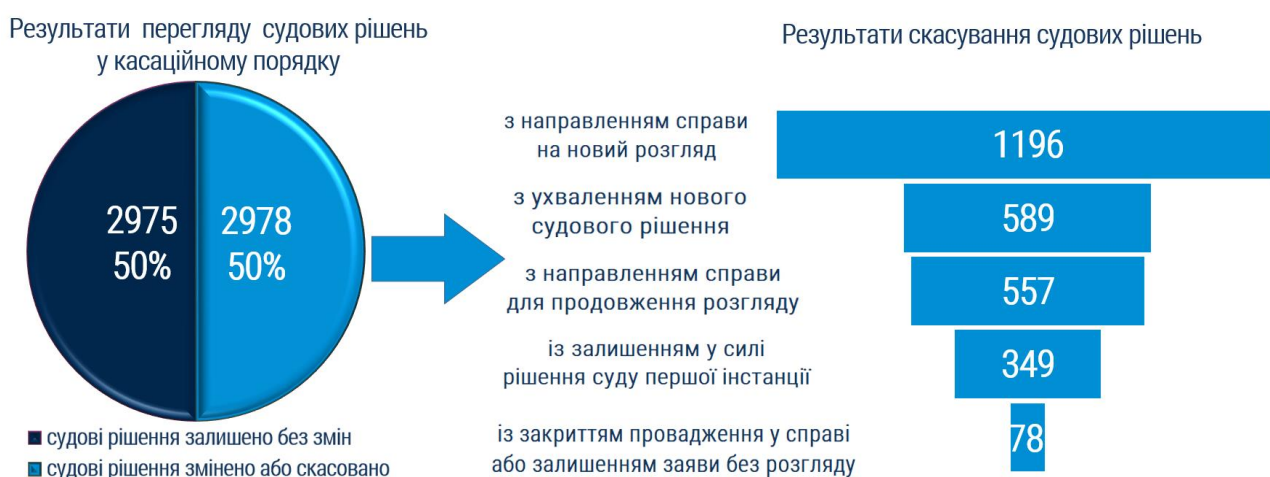
Відсоток переглянутих судових рішень у справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики та у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування становив відповідно **10 і 9 %**. У 2023 році відсоток переглянутих рішень у цих справах становив відповідно 11 і 10 %. Порівняно з 2023 роком частка скасованих чи змінених рішень у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності **зменшилася на 1 %**, частка скасованих чи змінених рішень з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики залишилася на рівні 2023 року.

Питома вага справ інших категорій, у яких переглянуто рішення в касаційному порядку, становила **2–3 %**.

У звітному періоді в загальній кількості переглянутих у касаційному порядку судових рішень **2975** судових рішень (**50 %**) залишено без змін (3855, або 49 %, – у 2023 році) та **2978** судових рішень (**50 %**) скасовано чи змінено (4087, або 51 %, – у 2023 році). Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку у 2024 році відображено на **діаграмі 2**.

Діаграма 2

Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку у 2024 році

Серед рішень у **2790** справах, у яких Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду ухвалив рішення про скасування рішень судів першої та/або апеляційної інстанцій, домінують справи, які направлено на новий розгляд. Це – **1196** справ, або **43 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 1320 (34 %) справ у 2023 році.

Другим за чисельністю є показник справ, у яких рішення скасовано з ухваленням нового рішення, – **589** справ, або **21 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 1068 справ (28 %) у 2023 році.

У **557** справах (**20 %**) судові рішення скасовано з направленням справи для продовження розгляду проти 740 справ (19 %) у 2023 році.

Зі скасуванням рішення суду апеляційної інстанції та залишенням у силі рішення суду першої інстанції розглянуто **349** справ, або **13 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 593 справ (15 %) у 2023 році. Також у **78** справах (**3 %**) судові рішення скасовано із закриттям провадження в адміністративній справі або залишенням заяви без розгляду проти 111 справ (3 %) у 2023 році.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

У звітному періоді порівняно з 2023 роком відносний показник справ, направлених на новий розгляд та для продовження розгляду, **збільшився** відповідно **на 9 і 1 %**. Частка справ, у яких судові рішення скасовано з ухваленням нового рішення та із залишенням у силі рішення суду першої інстанції, **зменшилася** відповідно **на 7 і 2 %**. Відносний показник справ, у яких судові рішення скасовано із закриттям провадження в адміністративній справі або залишенням заяви без розгляду, порівняно з 2023 роком змін не зазнав.

Упродовж досліджуваного періоду до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **32** заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 37 заяв у 2023 році. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **34** заяви проти 38 таких заяв у 2023 році.

У 2024 році Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **31** заяву проти 36 одиниць у 2023 році. З них **7** заяв повернуто, щодо **21** заяви відмовлено у відкритті провадження та в **3** справах здійснено перегляд судових рішень. У 2023 році 14 заяв повернуто, щодо 17 заяв відмовлено у відкритті провадження та в 5 справах здійснено перегляд судових рішень.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **1** заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 2 одиниць на 1 січня 2024 року.

У звітному періоді на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **28** заяв про перегляд судового рішення за виключними обставинами проти 73 заяв у 2023 році. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувала **31** заява проти 75 заяв у 2023 році.

Упродовж звітного періоду розглянуто **25** заяв проти 72 одиниць у 2023 році. З них **8** заяв повернуто, щодо **11** – відмовлено у відкритті провадження, **1** – надіслано за підсудністю та на підставі **5** заяв судові рішення переглянуто. У 2023 році 5 заяв повернуто, щодо 23 – відмовлено у відкритті провадження, 1 заяву надіслано за підсудністю, в 1 справі закрито провадження про перегляд судового рішення за виключними обставинами та в 42 справах судові рішення переглянуто.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **6** заяв проти 3 одиниць на 1 січня 2024 року.

4. Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду

За даними статистичної звітності Великої Палати Верховного Суду, у 2024 році до Великої Палати Верховного Суду надійшло **656** справ і матеріалів проти 609 документів у 2023 році, з яких **359** одиниць, або **55 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на розгляд, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства. У 2023 році цей показник становив 218 одиниць (36 %).

Отже, у звітному періоді порівняно з 2023 роком загальний показник справ і матеріалів, що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, **збільшився на 8 %**. Частка справ і матеріалів адміністративного судочинства **збільшилася на 19 %**.

Серед справ і матеріалів адміністративного судочинства (**359**), що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, переважають справи за апеляційними скаргами на судові рішення в справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції. У звітному періоді їх кількість становила **231** одиницю, або **64 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на розгляд. У 2023 році надійшло 134 справи за апеляційними скаргами (61 %).

Серед інших справ і матеріалів адміністративного судочинства, що надійшли до Великої Палати Верховного Суду, – **15** касаційних скарг проти 15 одиниць у 2023 році, **17** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами проти 20 одиниць у 2023 році.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **809** справ і матеріалів проти 732 таких документів у 2023 році. З них **416** одиниць, або **51 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 274 одиниць (37 %) у 2023 році.

У звітному періоді судді Великої Палати Верховного Суду розглянули **522** справи та матеріали проти 485 таких документів у 2023 році. З них **280** одиниць, або **54 %** загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 201 (41 %) одиниці у 2023 році.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Із загальної кількості розглянутих справ і матеріалів адміністративного судочинства (**280**) **49** матеріалів, або **18 %** загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, повернуто (45, або 22 %, – у 2023 році), щодо **37 (13 %)** – відмовлено у відкритті провадження (35, або 17 %, – у 2023 році), у **3** справах закрито провадження (у 4 справах – у 2023 році) та **187 (67 %)** справ розглянуто по суті (111, або 55 %, – у 2023 році).

У 2024 році порівняно з 2023 роком із 17 до **13 % зменшився** відносний показник матеріалів, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Частка розглянутих по суті справ **збільшилася** з 55 до **67 %**. Відсоток повернутих матеріалів порівняно з 2023 роком **зменшився** з 22 до **18 %**.

На 1 січня 2025 року Велика Палата Верховного Суду не розглянула **165** справ і матеріалів, або **20 %** справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 158 (22 %) одиниць на 1 січня 2024 року. З них **113** одиниць, або **68 %** загальної кількості нерозглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства, що **на 29 % більше**, ніж у 2023 році (62, або 39 %).

Як уже було зазначено, на розгляд Великої Палати Верховного Суду надійшла **231** апеляційна скарга про перегляд судових рішень у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції. З них **214** апеляційних скарг надійшло в справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України (122 – у 2023 році), **8** апеляційних скарг надійшли в зразкових справах (1 – у 2023 році) та **9** – у справах інших категорій (8 – у 2023 році).

З урахуванням апеляційних скарг, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **272** апеляційних скарги та справи про перегляд судових рішень у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції, проти 176 одиниць у 2023 році.

У звітному періоді Велика Палата Верховного Суду розглянула **170** апеляційних скарг і справ зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів призначення суддів Конституційного Суду України та

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

Дорадчої групи експертів у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, або **67 %** загальної кількості апеляційних скарг цієї категорії, що перебували на розгляді (**254**), проти 117 (73 %) одиниць у 2023 році. З них **21** апеляційну скаргу, або **12 %** розглянутих апеляційних скарг, повернуто (20, або 17 %, – у 2023 році), щодо **2 (1 %)** скарг відмовлено у відкритті провадження (5, або 4 %, – у 2023 році), у **2** справах закрито апеляційне провадження та у **142** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у **112** справах, або **79 %** загальної кількості справ, у яких судові рішення переглянуто, судові рішення Верховного Суду залишено без змін, у **25 (18 %)** справах судові рішення скасовано та у **5** справах (**4 %**) судові рішення змінено. У 2023 році ці показники становили відповідно 63 (74 %), 20 (24 %) і 2 (2%) одиниці.

Із загальної кількості справ, у яких судові рішення скасовано (**25**), у **10** справах ухвалено нове рішення (у 5 справах – у 2023 році), у **12** справах судові рішення скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції (10 – у 2023 році) та в **3** справах судові рішення скасовано із закриттям провадження в справі проти 5 справ у 2023 році.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **83** апеляційних скарги та справи цієї категорії, або **33 %** апеляційних скарг і справ, що перебували на розгляді, проти 43 (27 %) одиниць у 2023 році.

За суб'єктним складом відповідачів розгляд апеляційних скарг характеризується такими показниками.

У звітному періоді надійшло **18** апеляційних скарг у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України проти 28 скарг у 2023 році.

З урахуванням не розглянутих на початок звітнього періоду апеляційних скарг і справ на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **23** апеляційних скарги і справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України проти 32 одиниць у 2023 році.

Упродовж звітнього періоду розглянуто **18** апеляційних скарг і справ, або **78 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 22 (69 %) скарг і справ у 2023 році. З них **3** апеляційних скарги повернуто проти 9 одиниць у 2023 році, у **15** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 13 справ у 2023 році. З них в **11** справах судові рішення залишено без змін (12 – у 2023 році) та в **4** справах судові рішення скасовано. За наслідками скасування судових рішень у **3** справах ухвалено нове судове рішення та в **1** – скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції (1 – у 2023 році).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

На кінець звітної періоду не розглянуто **5** апеляційних скарг і справ (**22 %**) проти 7, або 22 %, – у 2023 році.

У справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України у 2024 році надійшло **70** апеляційних скарг проти 44 скарг у 2023 році.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **90** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України проти 59 одиниць у 2023 році.

Упродовж 2024 року розглянуто **55** апеляційних скарг і справ, або **61 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 39 (66 %) одиниць у 2023 році. З них **7** апеляційних скарг повернуто проти 5 одиниць у 2023 році, щодо **2** скарг відмовлено у відкритті провадження, у **2** справах закрито апеляційне провадження, у **3** справах ухвалено інше рішення та в **41** справі здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 30 справ у 2023 році. З них у **32** справах судові рішення залишено без змін (у 27 – у 2023 році), у **7** справах судові рішення скасовано (у 2 – у 2023 році) та в **2** справах судові рішення змінено (1 – у 2023 році). За наслідками скасування судових рішень у **5** справах судові рішення скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції (2 – у 2023 році), **1** рішення скасовано із закриттям провадження в справі та в **1** справі ухвалено нове рішення.

На кінець звітної періоду не розглянуто **34** апеляційних скарги та справи (**38 %**) проти 20 скарг і справ, або 34 %, у 2023 році.

У справах щодо оскарження актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя у 2024 році надійшла **61** апеляційна скарга проти 27 скарг у 2023 році.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **68** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя проти 44 скарг і справ у 2023 році.

У звітному періоді розглянуто **46** апеляційних скарг і справ, або **68 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 36 (82 %) одиниць у 2023 році. З них **9** апеляційних скарг повернуто проти 5 скарг у 2023 році, у **37** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 28 одиниць у 2023 році. З них у **30** справах судові рішення залишено без змін (у 16 – у 2023 році), у **6** справах судові рішення скасовано (в 11 – у 2023 році) та в **1** справі судові рішення змінено (в 1 – у 2023 році). За наслідками скасування судових рішень у **2** справах ухвалено нові судові рішення (у 5 – у 2023 році),

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

у 4 справах судові рішення скасовано, а справу направлено для розгляду до іншого суду першої інстанції (у 4 – у 2023 році).

На кінець звітного періоду не розглянуто **23** апеляційних скарги та справи (**34 %**), у 2023 році – 8 апеляційних скарг і справ (18 %).

У 2024 році в справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України подано **60** апеляційних скарг проти 18 скарг у 2023 році.

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **68** апеляційних скарг і справ проти 19 одиниць у 2023 році.

Упродовж звітного періоду розглянуто **48** апеляційних скарг і справ, або **71 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 11 (58 %) одиниць у 2023 році. З них **2** скарги повернуто та в **46** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 7 одиниць у 2023 році. З них у **37** справах судові рішення залишено без змін (у 3 – у 2023 році), у **2** справах судові рішення змінено та в **7** справах судові рішення скасовано (4 – у 2023 році). За наслідками скасування судових рішень **2** справи направлено для розгляду до іншого суду першої інстанції, в **1** справі судові рішення скасовано із закриттям провадження в справі та в **4** справах ухвалено нове рішення.

На кінець звітного періоду не розглянуто **20** справ за апеляційними скаргами (**29 %**) проти 8 – у 2023 році (42 %).

У справах щодо оскарження актів, дій або бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, у 2023 році надійшло **4** апеляційних скарги.

Упродовж звітного періоду переглянуто судові рішення в апеляційному порядку у **2** справах. З них в **1** справі судові рішення залишено без змін і в **1** – скасовано із закриттям провадження в справі.

Як уже було зазначено, у 2024 році до Великої Палати Верховного Суду надійшло **15** справ за касаційними скаргами проти 15 одиниць у 2023 році, з яких **3** справи з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики (3 – у 2023 році), **6** – з відносин публічної служби (2 – у 2023 році), **4** – із приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства (1 – у 2023 році) і **2** справи інших категорій (2 – у 2023 році).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

З урахуванням нерозглянутих справ за касаційними скаргами на початок звітного періоду на розгляді перебувало **19** справ (23 – у 2023 році). З них **12** справ повернуто до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду проти 9 справ у 2023 році та розглянуто **4** справи проти 10 справ у 2023 році.

На 1 січня 2025 року **3** адміністративних справи не розглянуто проти 4 справ у 2023 році.

Як уже було зазначено, упродовж звітного періоду Велика Палата Верховного Суду розглянула **4** справи. З них в **1** справі судове рішення залишено без змін і в **3** справах судові рішення скасовано. У 2023 році в 1 справі судове рішення залишено без змін, у 6 – скасовано, у 2 справах судове рішення змінено та в 1 справі ухвалено інше рішення. За наслідками скасування судових рішень **1** справу направлено для продовження розгляду, в **1** справі ухвалено нове судове рішення та в **1** справі судове рішення скасовано із залишенням у силі рішення суду першої інстанції.

У 2024 році на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **39** скарг на рішення Вищої ради правосуддя, ухвалені за результатами розгляду скарг на рішення її Дисциплінарної Палати (8 – у 2023 році).

У досліджуваному періоді **22** скарги розглянуто по суті. У 2023 році розглянуто 2 скарги.

На 1 січня 2025 року не розглянуто **15** скарг проти 6 одиниць на 1 січня 2024 року.

У 2024 році до Великої Палати Верховного Суду надійшло **53** заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами (77 – у 2023 році), з яких **17** заяв становлять заяви адміністративного судочинства проти 20 таких заяв у 2023 році.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **72** заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами проти 87 таких документів у 2023 році. З них **22** одиниці становлять заяви адміністративного судочинства проти 24 одиниць у 2023 році.

Упродовж 2024 року в порядку адміністративного судочинства судді Великої Палати Верховного Суду розглянули **15** заяв проти 19 одиниць у 2023 році. За результатами розгляду **2** заяви повернуто, щодо **2** заяв

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами у 2024 році

відмовлено у відкритті провадження, щодо 1 заяви ухвалено інше рішення та 10 справ розглянуто по суті. У 2023 році за результатами розгляду 7 заяв повернуто, щодо 3 заяв відмовлено у відкритті провадження, в 1 справі провадження закрито та по суті розглянуто 5 справ.

На 1 січня 2025 року не розглянуто 7 заяв проти 5 одиниць на 1 січня 2024 року.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua